

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1450/05
08.12.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића, председника већа, председника већа, Јелене Боровац, Власте Јовановић, мр Љубице Јеремић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник ВВ, адвокат, ради утврђења, предаје поседа и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Округног суда у Сомбору број Гж. 817/04 од 18. јануара 2005. године, у седници већа одржаној 8. децембра 2005. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Округног суда у Сомбору број Гж. 817/04 од 18. јануара 2005. године и пресуда Општинског суда у Апатину број П. 370/03 од 17.6.2004. године у усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима спора и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење у укинутом делу.

Образложење

Округни суд у Сомбору је пресудом број Гж. 817/04 од 18. јануара 2005. године одбио жалбу туженог и потврдио пресуду Општинског суда у Апатину број П. 370/03 од 17.6.2004. године којом је делимично усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име закупа по часу рада машине ГГ исплати износ од 882.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 31.10.2001. године па до исплате у року од 15 дана. У преосталом делу преко досуђеног износа до тражених 918.000,00 динара тужбени захтев је одбијен. Обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 45.346,00 динара у року од 15 дана.

Против назначене пресуде Округног суда у Сомбору тужени је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизија туженог је основана.

Према утврђеном чињеничном стању правоснажном пресудом првостепеног суда број П. 354/93 од 18.11.1994. године је утврђено да је тужилац сувласник у ГГ. Тужилац је био оснивач "ДД", у кући туженог, а ова радња престала је са радом ____ године према решењу надлежног органа за привреду од 1. марта 1993. године. Од тог дана тужени је био у искључивом поседу наведених машина. Између парничних странака односи су се пореметили, након сукоба, тужилац није био у могућности да обавља делатност са наведеним машинама. У периоду у коме је тужени био у поседу предметних машина исте су радиле обављајући послове најпре у "ДД", а потом у "ЂЂ" власништво ЕЕ. За утужени период вештачењем је утврђена висина закупнине у висини сувласничког дела тужиоца по часу рада за машину ГГ. Цена је утврђена компарацијом коришћења истих или сличних машина код ____ предузећа. На дан 31. октобра 2001. године утврђена је месечна закупнина од 18.000,00 динара, а што за 49 месеци укупно износи 882.000,00 динара.

На основу ових чињеница нижестепени судови су примењујући одредбе члана 3. и члана 14. Закона о основама својинско-правних односа обавезали туженог да тужиоцу надокнади за спорни период закупнину због искључивог коришћења поменутих машина које су у тужиоцевом сувласништву у 1/2 дела, а искључивим коришћењем од стране туженог право тужиоца је било повређено да ствар држи и да се њоме користи сразмерно његовом аликвотном сувласничком делу.

Врховни суд оцењује да су нижестепени судови правилно закључили да је тужени дужан да тужиоцу исплати накнаду у висини закупнине за предметне машине које је у спорном периоду искључиво користио и ако му је било познато да је тужилац сувласник у 1/2 дела што је утврђено правноснажном судском пресудом. Такође је правилно финансијским вештачењем компарацијом коришћења истих или сличних машина код ___ предузећа утврђена висина закупнине за предметне машине. Међутим, методологија обрачуна те закупнине није правилно извршена па је досуђени износ доведен у питање. Наиме, финансијско вештачење је обављено 31. октобра 2001. године, а првостепена пресуда је донета 18. јануара 2005. године те је на досуђени износ законска затезна камата досуђена почев од утврђеног вештачења, значи супротно одредби члана 189. став 2. Закона о облигационим односима. Погрешно је вештак на дан вештачења утврдио висину закупнине и потом за претходни период од 49 месеци тако утврђени износ само помножио са 49. Првостепени суд је био дужан да наложи вештаку да утврди висину закупнине предметних машина за сваки месец посебно почев од ____. године па до ____. године и да на сваки утврђени износ обрачуна законску затезну камату почев од доспелости сваког појединачног износа па све до дана вештачења које треба да се поклопи са временом пресуђења. Тек код таквог утврђења закупнине, вештак ће бити у могућности да изврши деноминације динара, да 24. јануара 1994. године сведе дотадашњи рачун на нове динаре и да у складу са протеклом инфлацијом у датом периоду и порастом цена на тржишту, правилно утврди колико износи закупнина за предметне машине у спорном периоду.

Из наведених разлога Врховни суд је ревизију туженог усвојио и одлучио као у изреци на основу члана 395. став 2. савезног ЗПП и члана 491. став 4. ЗПП ("Службени гласник Републике Србије" број 125/04).

У наставку поступка првостепени суд ће одредити ново вештачење којим ће утврдити реалну закупнину која тужиоцу припада због некоришћења предметних машина у спорном периоду са коришћењем методологије као што је напред наведена.

Председник већа

судија,

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

зж